

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

23 februari 2001

GEDACHTEWISSELING

**over het Vlaams Jeugdwerkbeleidsplan met de heer Bert Anciaux,
Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden
en Ontwikkelingssamenwerking en met de Jeugdraad voor de Vlaamse Gemeenschap**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jos Stassen.

Vaste leden :

de heren Carl Decaluwe, Eddy Schuermans, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Frans De Cock, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Cis Schepens ;

mevrouw Marijke Dillen, de heren Julien Librecht, Miel Verrijken ;

de heren Chokri Mahassine, Dany Vandenbossche ;

de heer Jos Stassen ;

mevrouw Margriet Hermans.

Plaatsvervangers :

de heer Freddy Sarens, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heren Luc Martens, Joachim Coens ;

de heren André Denys, Jacques Devolder, Jacques Laverge, Paul Wille ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Pieter Huybrechts, Felix Strackx ;

de heren Peter De Ridder, André Van Nieuwkerke ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Herman Lauwers.

INHOUD

	Blz.
1. Toelichting door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking	4
2. Toelichting door de vertegenwoordigers van de Vlaamse Jeugdraad	4
3. Vragen van de leden en repliek van de sprekers	5

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur, Media en Sport wisselde op donderdag 2 februari 2001 van gedachte met de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, en met een delegatie van de Jeugdraad voor de Vlaamse Gemeenschap, over het Vlaams Jeugdwerkbeleidsplan.

1. Toelichting door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking

De voorzitter : Ik stel voor dat de minister eerst een korte inleiding geeft.

Minister Bert Anciaux : Het maken van het jeugdwerkbeleidsplan is een expliciete keuze geweest in mijn beleidsnota. Voor mij was er niets anders denkbaar dan dit te doen, maar op zich was het geen evidente keuze. Hoewel we de gemeenten en de provincies het principe van de communicatieve planning opleggen, is dit voor de Vlaamse Gemeenschap de eerste keer. Er was dus geen handleiding voorhanden voor de bepaling van de werkwijze. Hoewel het jeugdwerk zelf ook vragende partij was, was bij hen de knowhow nog niet aanwezig om dit op Vlaamse schaal te doen.

We besloten om eerst een jeugdwerkbeleidsplan op te stellen en dan pas een jeugdbeleidsplan. Een jeugdbeleidsplan is een ambitieuze onderneming en mag niet mislukken. Als we echt een basis willen leggen voor een jeugdbeleid, lijkt de tijd nu rijp en vrees ik dat uitstel afstel wordt. Het jeugdwerkbeleidsplan liet ons toe aan elkaar te wennen. Door de andere kabinetten te betrekken bij de opmaak van het jeugdwerkbeleidsplan, werd een psychologische basis gelegd, om met hen later verder te werken aan het jeugdbeleidsplan. De ambities op het vlak van jeugdwerk zijn groot. Het jeugdwerkbeleidsplan uitstellen zou vertraging betekenen in het jeugdwerkbeleid zelf. Ik wou de sector niet laten wachten. Er stelden zich immers ook grote problemen.

Het nadeel van het proces was de snelheid. We hebben daar rekening mee gehouden. Het plan geeft veel meer een kader waarbinnen de oplossingen moeten gezocht worden, dan dat alles vastligt voor de toekomst. Daarenboven wil ik op een participatieve wijze blijven werken zoals ik al gedaan heb. Het verloop van de totstandkoming heeft aangetoond dat niet alleen de overheid niet altijd even snel kan communiceren. Ook het landelijk jeugd-

werk heeft het moeilijk om snel met de achterban te communiceren. Het risico dat de beleidsintenties uitgesteld zouden worden door een te trage opmaak van het plan leek te groot. Er was eveneens een risico op beleidsopties, strijdig met een toekomstig plan of moesten we gewoon niets ondernemen.

Het is de bedoeling om hieruit lessen te trekken. Mijn kabinet heeft met de jeugdraad afgesproken om dit voorjaar een evaluatie te maken van de opmaak van het plan. Het is de bedoeling om bij de opmaak van volgende plannen niet in dezelfde vallen te trappen. Dit is een zinvolle periode geweest voor de jeugdwerksector en voor de overheid.

De procedure staat in het plan. Een ruime stuurgroep met mensen van de jeugdraad, provincies, VVJ, de administratie, de VGC heeft het plan uitgewerkt. Er was een reflectiegroep met externe deskundigen. Er is een tweedaagse geweest. Dit was één van de betere momenten uit het hele proces. De evoluties waren steeds te volgen via internet. Dan waren er provinciale hoorzittingen. Daarna is de definitieve tekst ter advies voorgelegd. We kregen reacties van onder meer de Vlaamse Jeugdraad, het Kinderrechtencommissariaat. In de mate van het mogelijke zijn deze adviezen verwerkt in de uiteindelijke versie.

De uitgangspunten van het Jeugdwerkbeleidsplan waren : communicatie en participatie als doel en middel; ruimte; de kracht van de jeugd en het jeugdwerk ; het recht op een gevarieerd aanbod ; toegankelijkheid voor alle kinderen en jongeren ; kansen voor nieuwe netwerken; kans op profilering van het jeugdwerk; complementariteit van het beleid.

Tot slot wil ik nog benadrukken dat het nu in de eerste plaats over jeugdwerk ging. Individuele jongeren bereiken was niet de doelstelling. Dit zal meer aan bod komen in het jeugdbeleidsplan.

2. Toelichting door de vertegenwoordigers van de Vlaamse Jeugdraad

De heer Steven Wouters, voorzitter van de Vlaamse Jeugdraad : De jeugdraad is tevreden dat we als volwaardige partner aanzien worden. We hopen dat dit in de toekomst meer zal gebeuren. Ik zal mij beperken tot een aantal algemene bedenkingen, ons uitgebreid advies heeft u reeds gekregen.

We hebben de meeste bedenkingen bij het proces zelf. Het was voor ons niet altijd gemakkelijk onze

achterban te raadplegen. Er zijn een 100-tal landelijke organisaties maar in totaal zijn er 6.000 jeugdwerkorganisaties. Het was een onbegonnen zaak om deze allemaal te contacteren binnen de beperkte tijd die we hadden. Daarenboven is niet iedereen hierin geïnteresseerd. Het bevreemdt ons dat dit hier nu pas goedgekeurd wordt. Wij kunnen moeilijk verklaren aan onze achterban waarom alles zo snel moest gaan. Indien we meer tijd zouden gehad hebben, hadden we meer kunnen uitgaan van de noden van het jeugdwerk. Nu hebben we ons gebaseerd op de bestaande instrumenten en gekeken of ze al dan niet goed functioneerden. In de rest van ons advies gaat dikwijls over aantal details, die voor ons wel belangrijk zijn. We hielden eraan toch ook een aantal belangrijke principes te formuleren.

Op het einde van het jeugdwerkbeleidsplan staan een aantal beleidsinstrumenten en aanbevelingen. Soms staat er een timing bij, maar het blijft steeds vaag. Er moeten dus nog gespreken komen met de administratie en het kabinet om een echte timing op te stellen en alles verder uit te werken. We moeten vermijden dat dit dode letter blijft. We hopen dat men in de toekomst met ons rekening blijft houden, want wij willen onze mening en bedenkingen bij het beleid blijven verduidelijken.

De heer Kurt De Backer, vertegenwoordiger van de Jeugdraad : Het belangrijkste is het uitgangspunt, het kader, denk ik dat de toetssteen moet worden, zowel voor het parlement als voor de minister. In het maatschappelijk kader staat : de auteurs slagen er niet in de dynamiek van het jeugdwerk weer te geven, in hun beschrijving van wat jeugdwerk is. Hoe dat historisch gegroeid is en waar zij zich mee bezig houden, blijft een starre beschrijving. Dat wijst ons inziens op twee belangrijke punten : eerst en vooral het tekort aan onderzoek wat betreft jeugd en jeugdwerk. En dan heb ik het vooral over een gestructureerd onderzoeksbeleid. Bijvoorbeeld te zien in het maatschappelijk kader : de cijfers zijn gebaseerd op de jaren '90 – '91. Er komen geen inhoudelijke thema's aan bod, doch slechts bedenkingen. Nu staan we tien jaar verder ; dat betekent in jeugdwerk 2 tot 3 generaties leiding en verantwoordelijken. Bovendien zijn de cijfers beschikbaar. Wij moeten allemaal cijfers en rapporten afleveren aan de afdeling Jeugd en Sport. Zij beschikken over de correcte cijfers, die slechts langzaam aan geëvalueerd worden, enerzijds door een gebrek aan prioriteit en anderzijds door een gebrek aan personeel. Dit wilde ik toch even benadrukken, want het is belangrijk voor het maatschappelijk kader ; hoe is dat ingebed, hoe het

is in de samenleving. Het beleid mag niet gebaseerd worden op bijeengesprokkelde stukken.

3. Vragen van de leden en repliek van de sprekers

Mevrouw Mieke Van Hecke : Vooreerst wil ik de Minister en zijn medewerkers gelukwensen met het lijvig en boeiend document. Mijn opmerkingen en punten van kritiek doen geen afbreuk aan deze waardering. De meest fundamentele opmerking heeft te maken met het 'ontbrekend luik' in het document met name de voorstudie.

Het was de bedoeling van de Minister om de sector snel een globale visie over het Vlaamse jeugdwerkbeleid aan te bieden. Nochtans wil ik verwijzen naar de sportsector waar, voorafgaand aan de visietekst (het Strategisch Plan voor Sportend Vlaanderen) grondige voorstudies werden verricht naar behoeften, participatiegraad, functioneren van actoren enzovoort. Dit basismateriaal ontbreekt volledig als ondersteuning en verantwoording van deze visietekst.

Men kan zich bij het lezen van het voorliggend document niet van de indruk ontdoen dat intuïtief voor waar aangevoelde uitgangspunten als juist en vanzelfsprekend worden meegenomen bij het uitstippelen van de beleidslijnen. Onderzoeksoopdrachten terzake zijn mijns inziens ook nu nog noodzakelijk. Deze kritiek vind ik ook verwoord door de vertegenwoordigers uit de jeugdsector.

In het document zelf heb ik met genoeg vastgesteld dat de pijnpunten in het bestaand instrumentarium op een zeer open manier worden blootgelegd : welke instrumenten bestaan en wat functioneert niet goed. Ik verwijs bijvoorbeeld naar het instrument van de detachering van personeel : de problematiek wordt geschetst, de weg naar oplossingen laat men nochtans in vele gevallen open.

Ik stel vast dat bij de evaluatie van het jeugdwerk, en dit is mijn tweede fundamentele punt van kritiek, te weinig rekening wordt gehouden met de specificiteit van het jeugd'vrijwilligers'werk en de grote diversiteit in de werkvormen. Bij het zichtbaar maken van de pijnpunten, blijft de finaliteit van het jeugdwerk en haar doelstellingen op de achtergrond. Een evenwicht vinden tussen een 'goede' werking en criteria van controle op die werking blijft zeer moeilijk en vereist een grondige kennis van het werkveld en een 'aanvaardbare' flexibiliteit in de beoordeling van de werking door de controle-organen.

Bij het uitgangspunt 'participatie' heb ik de indruk dat dit begrip gehanteerd wordt in de betekenis van 'inspraak'. Het belang van inspraak wil ik voor zover nodig volmondig ondersteunen, op de verschillende niveaus en met alle actoren (georganiseerd en niet-georganiseerd werkveld). De verankering in de lokale leefgemeenschap is een must. Mijn ervaring leert mij dat de organisatie van een goede inspraak niet voor iedereen spontaan als noodzakelijk wordt ervaren. Enige zachte dwang kan nuttig zijn.

De tweede betekenis van het woord 'participatie' wordt niet ingevuld namelijk de deelname van jongeren. Het aanbod voor allen is er, maar de vraag blijft welke jeugdcategoryën ontbreken en waarom. De groep tussen 12 en 15 jaar is in dat verband bijzonder kwetsbaar : zij haakten af ten aanzien van de klassieke jeugdverenigingen – gelukkig op enkele hardcoreleden na – en zijn nog te jong voor het lossere jeugdhuizencircuit. Hoe kunnen wij hen weer betrekken ? Die vraag wordt helaas niet beantwoord in het plan.

Het is goed dat het plan de complementariteit tussen de beleidsniveaus aankaart. Het kerntakendebat is ook onvermijdelijk. Binnen het jeugdwerk is er echter geen aanzet tot standpuntinname. Ook de spanning tussen privé- en overheidsinitiatieven blijft onuitgeklard. Toch is de lokale wrevel reëel.

De uitgangspunten zijn goed gedefinieerd, maar het blijft wachten op de concrete invulling. Wij schorten onze kritiek dus op tot de concrete actiepunten er zijn.

Minister Bert Anciaux : Het onderzoek is één van de doelstellingen van het plan en het wordt ook een zaak voor het Steunpunt.

Administratieve vereenvoudiging is inderdaad wenselijk, met het oog op een goede beleidsvoorbereiding. Dit plan vormt slechts een kader, dat overigens is voorbereid door mensen met terreinkennis. Het zal getoetst worden in de praktijk. Maar het is niet aan de minister van Jeugd om nu alles al in te vullen.

De specificiteit van het vrijwilligerswerk is moeilijk te vatten. Wat is de meerwaarde van al dat onzinnige papierwerk in godsnaam ? Dat proberen wij nu al te beperken. Wij zijn inmiddels afgestapt van een heel pak betutteling. Het Jaar van de Vrijwilliger wordt volop voorbereid.

Participatie zit in de concrete uitvoering van het plan. De Jeugdraad werkt mee aan de bovenbouw

en aan de voorbereiding van het decreet Landelijk jeugdwerk. Maar ook in het decreet Lokaal jeugdwerk zit het al in, zowel voor het traditionele als het experimentele jeugdwerk. Bijvoorbeeld in de eis van toegankelijkheid voor alle jongeren. De bestaande participatiegraad is overigens al veel hoger dan in andere cultuurdomeinen.

In het ontwerp van decreet Lokaal jeugdwerk worden garanties ten aanzien van de verhouding tussen privé- en overheidsinitiatieven ingebouwd.

Bij de begrotingsbespreking werd terecht de opmerking gemaakt dat de verhouding tussen beleid en advisering, en tussen steunpunt en administratie duidelijker moet worden omschreven. Vandaag heb ik daar geen pasklare antwoorden op, maar tegen het einde van het jaar wil ik dit uitklaren, wat dan volgend jaar in een decreet moet resulteren.

Mevrouw Mieke Van Hecke : De minister heeft gelijk als hij zegt dat er een einde moet komen aan de papierslag, maar mij lijkt een mentaliteitswijziging op dat vlak nog belangrijker dan het afschaffen van enkele documenten.

Voorts begrijp ik dat met het oog op een grotere participatie in de zin van deelname, het aanbod steeds wordt verruimd. Toch bereik je nog niet alle jongeren. Het waarom daarvan moet worden onderzocht, want het is net die onbereikbare groep die later dikwijls in de marginaliteit van de maatschappij belandt.

Tot slot juich ik het toe dat er werk gemaakt wordt van een afbakening van de opdrachten van de verschillende actoren.

Minister Bert Anciaux : Er bestaat ook zoiets als het recht om niet te participeren.

De heer Steven Wouters : Inderdaad, participatie kan niet worden verplicht. Participatie impliceert dat je naar de voorstellen en suggesties van kinderen en jongeren luistert, zodat ze zich ernstig genomen voelen. Daarom hoef je nog niet op alles in te gaan, als je maar uitlegt waarom een bepaald voorstel niet realiseerbaar is.

De overdreven papieren regelgeving is inderdaad een probleem. Op alle fora moet daarop gehamerd worden. Jeugdwerkers moeten in de eerste plaats creatief kunnen zijn; nu moeten ze veel te veel tijd en energie in administratie en middelenwerving stoppen.

De verhouding tussen particulier en overheidsinitiatief is niet altijd eenvoudig. Daarover zou een deontologische code voor ambtenaren moeten worden ontwikkeld, al is dit misschien een zware term. De ambtenaar is goed geplaatst om leemtes te detecteren en op te vullen, maar dan moet hij het project weer kunnen loslaten en aan de jeugdwerkers op het terrein toevertrouwen.

De heer Kurt De Backer : Dit wil ik toch nuanceren. Die bemoeizucht is enigszins begrijpelijk. Veel gemeentelijke jeugdconsulenten komen immers uit de jeugdwerking en dan is de verleiding groot om zelf de gaten te willen dichtrijden en alles naar je toe te halen. De gulden middenweg moet worden gezocht als het gaat over de complementariteit tussen overheids- en particuliere inbreng. Ik geef wel toe dat het evenwicht momenteel dikwijls zoek is en dat de balans te vaak doorslaat naar de kant van de overheid.

De heer Marino Keulen : Ik wil aandacht vragen voor het ruimtelijk beleid in verband met jongeren. Ruimtelijke ordening is momenteel een soort boeman. Daarom moet aan de minister van Ruimtelijke Ordening worden gevraagd om in de gewestelijke en gemeentelijke structuurplannen aandacht te schenken aan een bruikbaar ruimtebeleid voor jongeren.

We moeten het ook aanmoedigen als jongeren internationaal willen gaan. Over de grenzen kijken is veel gezonder dan navelstaren. Daaraan hangt een kostenplaatje vast. Daarom vraag ik financiële ondersteuning voor buitenlandse kampen en dergelijke.

Minister Bert Anciaux : Op dit ogenblik vindt er een persconferentie plaats over jeugd en ruimte. Het jeugdwerkbeleidsplan besteedt heel veel aandacht aan ruimte, in alle betekenissen van het woord. De eerste concretisering van zijn principes zitten in het ontwerp lokaal jeugdwerk. Ook daar staat ruimte prioritair. Bovendien houdt de horizontale complementariteit van het beleid in dat ook onderwijs, cultuur, welzijn, sport, ruimtelijke ordening en verkeer erbij betrokken worden.

De heer Marino Keulen : Vaak huizen jeugdverenigingen in zonevrije constructies. Nu kan het gemeentelijk structuurplan een en ander structureel inbedden.

Minister Bert Anciaux : De opbouw van het jeugdwerkbeleidsplan gebeurt in overleg met alle administraties en kabinetten. Dat vereist een concreet engagement van de verschillende ministers.

De voorzitter : Enkele weken geleden heeft de plenaire vergadering van dit parlement, op initiatief van de commissie voor ruimtelijk ordening, een voorstel van resolutie goedgekeurd betreffende de ruimtelijke ordening en de nood aan beleidsaandacht voor kinderen en jongeren.

Minister Bert Anciaux : De rol van het parlement hierin is inderdaad essentieel.

Wat betreft contacten met het buitenland, is er een extra ruimte van 15 miljoen frank voor nieuwe initiatieven. Die ruimte is er binnen het huidige budget.

De heer Marino Keulen : Kan de basis dan met concrete projecten bij u aankloppen ?

Minister Bert Anciaux : Neen. We willen een reglement uitwerken, dat decretaal verankerd moet worden, om de individuele kansen op internationale contacten en uitwisselingen te verhogen. Er moet bovendien een ordening komen in alles wat er momenteel hierover aan regelgeving bestaat.

De heer Kurt De Backer : Ik wil de rol van het parlement nogmaals benadrukken. Veel jeugdinfrastuctuur is inderdaad zonevrij. Maar het kan niet dat elk decreet uitzonderingen maakt voor de jeugd. Bij de ruimtelijke ordening moet gewoon plaats gemaakt worden voor kinderen en jongeren. Het jeugdwerkbeleidsplan moet bovendien een engagement zijn van de hele regering, dus ook van minister Van Mechelen.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Ik treed volmondig de heer De Backer bij dat het een slechte zaak is uitzonderingen te maken in een decreet. Dit schept immers precedents. Het is wel belangrijk oog te hebben voor eigen ruimte voor de jeugd, met de specificiteit van het jeugdwerk.

De heer Dirk Broeckaert, kabinetsmedewerker minister Anciaux : Het is inderdaad niet goed om jeugdgetto's te creëren. Als men andere beleidsdomeinen dan Jeugd er toe wil aanzetten om aandacht te hebben voor jongeren, is dat voor twintig procent een kwestie van techniek, en voor tachtig procent een probleem van mentaliteit.

Minister Bert Anciaux : Zelfs met een ideale reglementering slaagt men er dus nog niet in. Mevrouw Van Hecke benadrukt overigens al te zeer de negatieve sfeer in de administratie.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Heel wat problemen bij de uitvoering invulling van het decreet hadden

te maken met de invulling door de administratie. Er is een beter begrip nodig voor de specificiteit van het jeugdwerk.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Het jeugdbeleid grenst aan sectoren als onderwijs, welzijn en sport. Bepaalde zaken die in dit plan staan, hebben daar rechtsreeks mee te maken, zoals deeltijds onderwijs en kansarmoedeprojecten. Dat dit alles in één geheel wordt opgenomen, is op zichzelf niet slecht. Maar soms worden bepaalde elementen daardoor te weinig zichtbaar : wat bijvoorbeeld mat kansarme jongeren die nu hun kamp niet hoeven te betalen ? Anderzijds zouden een aantal projecten die nu lopen en erg professioneel ondersteund worden, op de helling kunnen komen omdat ze bovenlokaal en met DAC'ers werken. Dit werk kan vaak niet gedaan worden door gemeentelijke ambtenaren. Deeltijdse vorming is van onderwijs naar cultuur overgeheveld. Het zit nog vast in al te strakke regels. Misschien is dit plan een aanleiding om hieraan te verhelpen.

Als de jeugdraden voor drie vierden bevolkt zijn door jongeren, is het verloop onvermijdelijk zeer groot. Bovendien stapt men vaak uit de raad met negatieve ervaringen, omdat de reglementering zo ingewikkeld en ondoorzichtig is. Naast de Vlaamse is er immers ook nog de gemeentelijke administratie en bovendien ook de eigen huishoudelijke reglementen. De provinciale jeugddiensten geven in dat verband zeer goede voorzetten en verzekeren de continuïteit tegenover het lokale niveau. Die wisselwerking moet ondersteund worden.

Ik wil wijzen op de kracht, maar ook op de macht van de jeugdamttenaren. Jeugdamttenaren zijn vaak heel gemotiveerd, maar zijn zo betrokken bij de politiek dat ze zich ermee gaan identificeren. Zo is het positief dat ze een initiatief nemen voor de 12- tot 14-jarigen, maar er worden zoveel middelen voor uitgetrokken dat het particuliere initiatief van sportclubs, jeugdbewegingen enzovoort ongewild wordt beconcurrereerd. Er is dus een spanning tussen jeugdraden, jeugdamttenaren en de lokale politiek.

In de meeste gemeenten wordt het jeugdbeleid slecht opgevolgd door de gemeenteraad. De schepen bevoegd voor jeugd is over het algemeen goed op de hoogte en zeer geëngageerd. Deze schepenen werken samen met de jeugdraden. De gemeenteraden zijn daar echter niet bij betrokken. Een gemeenteraadslid dat vaststelt dat men zich vergalopeert in de regelgeving wordt geconfronteerd met de reactie dat de jeugdraad toch een positief advies heeft uitgebracht. Het is bijzonder delicaat voor

een gemeenteraad om tussen te komen in het jeugdbeleid.

Hoe zit het met de verhouding tot andere beleidsdomeinen zoals ruimtelijke ordening, cultuur en sport ? De jeugdraad geeft in de praktijk vooral advies over het jeugdwerkbeleidsplan, maar er zijn te weinig interferenties met andere adviesorganen. Bij de hervorming van de adviesorganen moet daar rekening mee gehouden worden. Zo is het bijvoorbeeld belangrijk om de koppeling te maken met de buitenschoolse kinderopvang. De spanning is groot. Men leeft naast elkaar. Men geeft in de eigen raad enkel advies over het eigen domein.

Minister Bert Anciaux : De hele filosofie van de KWJ's wordt in het ontwerp van decreet overgenomen. Het in gevaar brengen van specifieke projecten is voor wat betreft de DAC's een aandachtspunt waar we rekening mee moeten houden. We zullen onze tijd binnen jeugd en cultuur echter goed kunnen gebruiken om alles te regulariseren en alle problemen op voorhand op te vangen. We zullen niet wachten tot 2004.

Deeltijdse vorming is geen gemakkelijk dossier. Vorig jaar hebben we de financiële problemen in dit verband opgevangen. In de begroting werd met deze problematiek rekening gehouden. Er werd een gesprek opgestart met de sector over de verhouding tussen cultuur en onderwijs. De sector is geen vragende partij ten aanzien van onderwijs. Ik wil niets forceren. Deze aangelegenheid heeft geen prioriteit. Een en ander moet alleszins in overleg met de sector gebeuren.

Het verloop bij de lokale jeugdraden is op zich niet erg. De doorstroming van jeugdwerk naar jeugdraden is één van de specificiteiten van het jeugdwerk. Het is een kwestie van zelfredzaamheid. Ik heb geen pasklaar antwoord op al uw bedenkingen.

Het is geen slechte zaak dat jeugdamttenaren zowel met jongeren als met politici samenwerken. Een wederzijdse bevruchting is positief. We hebben eerder al de discussie gevoerd over de verhouding tussen overheid en particulier initiatief. In het ontwerp van decreet over het lokale jeugdwerk is daar rekening mee gehouden. Het particulier initiatief mag niet worden ontmoedigd door tussenkomst vanwege de overheid. Daarom worden de subsidies beperkt, wordt een verantwoordingsplicht opgelegd aan de gemeentebesturen als ze zelf initiatief nemen en wordt een versterkte mogelijkheid tot bezwaar voor jongeren in het ontwerp van decreet ingelast.

Ik denk niet dat jongeren alleen op korte termijn denken.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Het gaat om een technische aangelegenheid. Tegen de tijd dat de jongeren het begrepen hebben zijn ze alweer vertrokken. Een goed voorbeeld daarvan is het initiatief voor de opvang van 12- tot 14-jarigen : pas achteraf stellen de jongeren vast dat ze hun eigen werking voor een stuk in de problemen brengen.

Minister Bert Anciaux : Een minister kampt eigenlijk met hetzelfde probleem. Een minister probeert ook dingen realiseren op korte termijn. Dat past echter binnen een langetermijnvisie. Ook jongeren denken op lange termijn, maar proberen te handelen op korte termijn.

De afstemming van het jeugdbeleid op het SIF, de buitenschoolse kinderopvang en het lokaal cultuurbeleid, komen ruim aan bod in het ontwerp van decreet op het lokale jeugdwerkbeleid.

Op het niveau van de gemeenteraden hangt alles af van de bereidheid van de plaatselijke verantwoordelijken om jongeren ernstig te nemen. In het nieuwe ontwerp van decreet wordt de verantwoordelijkheid van de jeugdraad verhoogd. Niet alleen de schepenen zullen erbij worden betrokken. Het debat moet ook in de gemeenteraad gevoerd worden.

De heer Steven Wouters : Het is belangrijk om voor jeugdconsulenten een soort deontologische code uit te werken. Ze zorgen voor continuïteit. Dat kan worden misbruikt, maar kan ook positief zijn. De jeugdamtvenaren hebben het meestal goed voor met de jongeren.

Het is inderdaad belangrijk dat er een afstemming plaatsvindt met andere beleidsdomeinen. De jeugdwerkers mogen echter niet overbelast worden : ze mogen niet rond de oren worden geslagen met stuurgroepen, reflectiegroepen enzovoort. Participatie kan ook op een andere manier.

De heer Peter Gysbrechts : Ik wil het hebben over de link tussen jeugd en sport die in kleine en middelgrote gemeenten gelegd wordt via de sportverenigingen. Een voetbalvereniging vangt gemiddeld driemaal per week ongeveer 150 jongeren op en is vaak de grootste jongerenbeweging. Wat moet ik mij concreet voorstellen bij die complementariteit met het jeugdbeleid ?

Buurtsportpleinen kunnen opgenomen worden in het gemeentelijke jeugdrumteplan. Mogen de

voetbalterreinen van diezelfde vereniging ook opgenomen worden ?

Minister Bert Anciaux : We moeten naar complementariteit streven binnen verschillende niveaus. Het is logisch dat de minister Sauwens ook voorstellen doet voor en zich engageert in het Vlaams Jeugdbeleidplan. Op lokaal vlak moet het lokale jeugdbeleidplan ook afgestemd worden op het lokale sportbeleidplan van minister Sauwens, net zoals er een link is met het SIF en de buitenschoolse kinderopvang.

Het lijkt me vanzelfsprekend dat in het jeugdrumteplan rekening wordt gehouden met voetbalterreinen, ook al zijn niet alle terreinen toegankelijk voor jongeren. Onze Stijn speelt in een ploeg waar het beste terrein alleen maar door de eerste ploeg gebruikt mag worden. Op zich is dat natuurlijk niet abnormaal.

De jeugdropvang verschilt evenwel van ploeg tot ploeg. Bepaalde verenigingen houden zich alleen maar met de eerste ploeg bezig, andere zetten zich volledig voor de jongeren in. Veel hangt af van de financiële situatie.

Voetbalverenigingen maken geen deel uit van het jeugdwerk, maar er is wel een link.

De heer Kurt De Backer : De heer Michel D'Hooghe heeft ooit gezegd dat hij de grootste jeugdbeweging van Vlaanderen vertegenwoordigde. Volgens mij is er een duidelijk verschil tussen sportverenigingen en jeugdbewegingen, ook al is de link belangrijk.

De heer Peter Gysbrechts : Ik hoor dat wel eens vaker en wil het ene zeker niet boven het andere plaatsen, maar bij de opmaak van het jeugdbeleidsplan mogen we de sportverenigingen niet uit het oog verliezen.

De heer Kurt De Backer : Akkoord, maar gemeentelijke sportterreinen zijn voor iedereen toegankelijk. Sportterreinen van voetbalverenigingen niet.

Minister Bert Anciaux : De bedenking is wel goedbedoeld. We mogen niet vergeten dat sportverenigingen eigenlijk geen jeugdverenigingen zijn. We mogen daar immers niet te ver in gaan. Denk maar aan de zeer vreemde stelling die tijdens de plenaire begrotingsbespreking werd verdedigd : het enige zinvolle jeugdwerk is een vakantiejob.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Wanneer we in het kader van de complementariteit voetbalvelden

openstellen voor jeugdverenigingen, mogen we de uiteindelijke doelstelling van een voetbalveld niet uit het oog verliezen. Voetbalvelden dienen om te sporten en daarom kan een jeugdverenging ze alleen maar gebruiken voor sportnamiddagen en bijvoorbeeld niet als speelterrein. Jeugdwerking ondersteunen via sport moet wel vanuit sport gebeuren en bedoeld zijn voor jeugdsport.

Minister Bert Anciaux : Akkoord.

De voorzitter : Ik maak me grote zorgen over de toenemende onverdraagzaamheid in een deel van onze maatschappij ten aanzien van jongeren. Wat in mijn tijd nog normaal was, wordt nu als probleemgedrag omschreven. Ik heb de indruk dat de vergrijzing die onverdraagzaamheid in de hand werkt. Soms heb ik zelfs de indruk dat de politieke wereld daaraan meedoet. Het is evenwel niet aan het jeugdwerk, maar aan het jeugdbeleid om duidelijk te maken dat die onverdraagzaamheid een toenemend probleem is. Volgens mij is die onverdraagzaamheid zelfs de oorzaak van een bepaald stemgedrag. Binnen het jeugdwerk houdt men al voldoende rekening met die stijgende onverdraagzaamheid.

Deze nota schenkt geen aandacht aan de problemen die het georganiseerde jeugdwerk ondervindt in grote steden als Brussel en Antwerpen. Ook in kleine centrumsteden als Sint-Niklaas merk ik dat het jeugdwerk naar de randgemeenten verschuift. In het centrum van Sint-Niklaas komt het georganiseerde jeugdwerk niet van de grond. Ik zie niet onmiddellijk een oplossing en vind evenmin dat het jeugdwerk een oplossing moet zoeken, maar we moeten er wel rekening mee houden.

Het infrastructuurprobleem wordt veroorzaakt door het spanningsveld tussen overheid en vrijwilligerswerk. Gezien de evolutie zal op korte termijn de overheid – wellicht de gemeentelijke – de infrastructuur wellicht moeten overnemen van de vele parochiale en andere VZW's. Ik zie twee oplossingen. Ofwel wordt de overheid eigenaar van de infrastructuur om die vervolgens aan de gebruikers aan te bieden. Ofwel subsidieert de overheid de infrastructuur, zoals dat in het onderwijs gebeurt. Deze laatste oplossing is niet vanzelfsprekend omdat we voorlopig geen decretale garantie hebben dat de investering terugkomt naar de gemeenschap. De overheid investeert immers in iets waarvan de eeuwigheidswaarde lang niet zeker is.

Minister Bert Anciaux : Dat zijn essentiële zaken. U hebt gelijk. De algemene onverdraagzaamheid tegenover jongeren is een realiteit. Als jongeren

momenteel op straat rondhangen, is dat een probleem. Ook de politici doen daaraan mee. Daarom is het belangrijk om daaraan iets te doen. Het debat over het stemrecht op 16 jaar is een poging om jongeren op een positieve wijze aan bod te laten komen. Ook met mijn uitspraken over piercing heb ik alleen respect willen vragen voor de leefwereld en de cultuur van jongeren. Het is bangstigend vast te stellen dat volwassenen vergeten wat het is om jong te zijn. Eenmaal volwassen wil men blijkbaar bestrijden wat men als jongere verdedigde.

Jeugd in de stad is inderdaad ook een probleem. Ik ben ervan overtuigd dat het jeugdwerk veel initiatieven neemt en dat er al veel ervaring bestaat, onder meer de Chiro en ook andere jeugdorganisaties zijn bezig met de stadswerking. Er is inderdaad veel concurrentie, maar het gaat ook om het gebrek aan ruimte en het verminderen van het sociale en het culturele leven. Dat moet meer aandacht krijgen. Daarnaast gaan er bijkomende middelen naar de stadswerking.

De suggestie die u geeft over de jeugdinfrastructuur, zijn we momenteel aan het inschrijven in het decreet over de culturele infrastructuur. Als men bijvoorbeeld van de VIPA of de VGC subsidies krijgt, dient men die terug te betalen als het initiatief een andere invulling krijgt binnen de 33 jaar. Ook gemeenten kunnen dat doen. Ik denk dat zoiets momenteel al mogelijk is, maar dat is te weinig geweten. We zijn van plan om een dergelijke reglement ook in het decreet over culturele infrastructuur in te schrijven. We hebben daar ook projecten over jeugdinfrastructuur ingelast. We zijn bezig met het ontwerpen van een reglement dat we binnenkort kunnen bespreken.

De voorzitter : Moet er daarvoor een wettelijke basis zijn ? Gemeenten kunnen dat nu al zelfstandig organiseren.

Minister Bert Anciaux : Ik heb niet gezegd dat de Vlaamse overheid het lokale jeugdwerk gaat subsidiëren.

De heer Marino Keulen : Het gaat niet alleen om het terugbetalen van het geld, maar het hoofddoel is het vrijwaren van de jeugdfunctie. Vaak spreekt men over de instandhouding gedurende 33 jaar, maar daarmee is de functie nadien niet gevrijwaard.

Minister Bert Anciaux : Bij VIPA en de VGC gaat het om een andere bestemming krijgen. Dat heeft wel betrekking op de inhoud.

De heer Chokri Mahassine : Is er over de infrastructuur al nagedacht in samenwerking met het onderwijs ? De schoolgebouwen staan immers woensdagnamiddag, in het weekend en tijdens de vakanties leeg. Het is interessant als daar voor en door jongeren activiteiten georganiseerd kunnen worden.

Minister Bert Anciaux : Dat is al aan bod gekomen bij de Buitenschoolse Kinderopvang. Men dient niet alles structureel aan de school te koppelen. Zo ken ik bijvoorbeeld een scoutsbeweging van een school. Ik heb daar niets tegen, maar men mag niet te ver gaan.

De heer Chokri Mahassine : Het is niet de bedoeling om de jeugdorganisaties te huisvesten in de scholen. Mijn enige bekommernis is dat er van de leegstaande ruimtes meer gebruik gemaakt kan worden dan momenteel het geval is en zonder dat er sprake is van een bezetting.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : We dienen wel te weten waaraan we beginnen. Het gaat immers om een subsidiëring van maximum 40 tot 50 procent waardoor men verplicht is om te werken met een gestructureerde aannemer. Jongeren steken graag zelf de handen uit de mouwen. Ook moeten er veel meer normen nageleefd worden. Het is immers een openbare aanbesteding. Voor jongeren is dat niet evident.

Minister Bert Anciaux : In Brugge zijn er twee systemen : openbare aanbesteding en het zelf invullen van een bepaald subsidiebudget.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Dat is een gemeentelijk en geen Vlaams initiatief. Wat de samenwerking met andere organisaties betreft (bijvoorbeeld scholen en culturele centra) betreft blijkt uit de praktijk dat jongeren niet in een dergelijke omgeving willen zitten. Daarnaast is er het probleem van de verantwoordelijkheid als er iets gebeurt, bijvoorbeeld als er gebruik gemaakt wordt van de speelplaats. Dat sluit aan bij de verantwoordelijkheid van de jeugdleiding. Ik vind dat men de zaken zoveel mogelijk plaatselijk moet laten regelen.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Het gebruik van de infrastructuur en de intolerantie zijn ook een opdracht van het jeugdwerk. Jongeren moeten ook hun verantwoordelijkheid nemen en rekening houden met het standpunt van anderen.

Minister Bert Anciaux : Daarom is het belangrijk om een eigen plek te vinden.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Er moet inderdaad meer infrastructuur ter beschikking gesteld worden van jongeren, maar dat houdt ook rechten en plichten in. We hebben de opdracht om jongeren daarvoor te sensibiliseren. Een goed afsprakenkader is essentieel. Het aankondigen van activiteiten via een folder in de buurt, kan heel wat problemen voorkomen (bijvoorbeeld verhinderen dat bureaus de rijkswacht verwittigen, omwille van de overlast). Soms hebben jongeren te weinig aandacht voor hun omgeving.

De infrastructuur is een zwaar discussiepunt in de verhoudingen tussen, enerzijds de initiatieven gedragen door de overheid en, anderzijds de private jeugdwerkinitiatieven, vooral nu om velerlei redenen de private initiatieven te weinig middelen hebben om de infrastructuur in stand te houden. Zij vinden vaak dat hun 'dienst aan de gemeenschap' dan maar betaald moet worden door de lokale overheid. Dit is niet altijd de goede oplossing en het is vaak moeilijk hun dit uit te leggen. Een open dialoog moet evenwel creatieve oplossingen kunnen bewerkstelligen, waarbij eenieder zijn verantwoordelijkheid opneemt.

De heer Steven Wouters : Ik vind dat men de kinderen en jongeren verantwoordelijkheid moet geven. Ze moeten eigen infrastructuur krijgen en ook de middelen om het goed te onderhouden. Bepaalde jeugdlokalen zijn in erbarmelijke staat, dit nodigt natuurlijk niet uit tot goed onderhoud.

Wat betreft de onverdraagzaamheid wil ik een ex-schepen van jeugd van mijn gemeente citeren. Hij vertelde steeds over het "Quick en Flupkesyndroom". Dit is een stripverhaal uit de jaren '50 waar twee jongens met de champetter lachen en kattekwaad uithalen. Als men dit tekenverhaal nu zou uitgeven en de jongens een bruin kleurtje zou geven, zou het hek van de dam zijn. Dit bewijst dat de jongeren van nu niet veel verschillen van de jongeren uit uw tijd.

De voorzitter : Met deze wijze woorden wil ik de gedachtewisseling sluiten.

De verslaggever,

De voorzitter,

Mieke VAN HECKE

Jos STASSEN